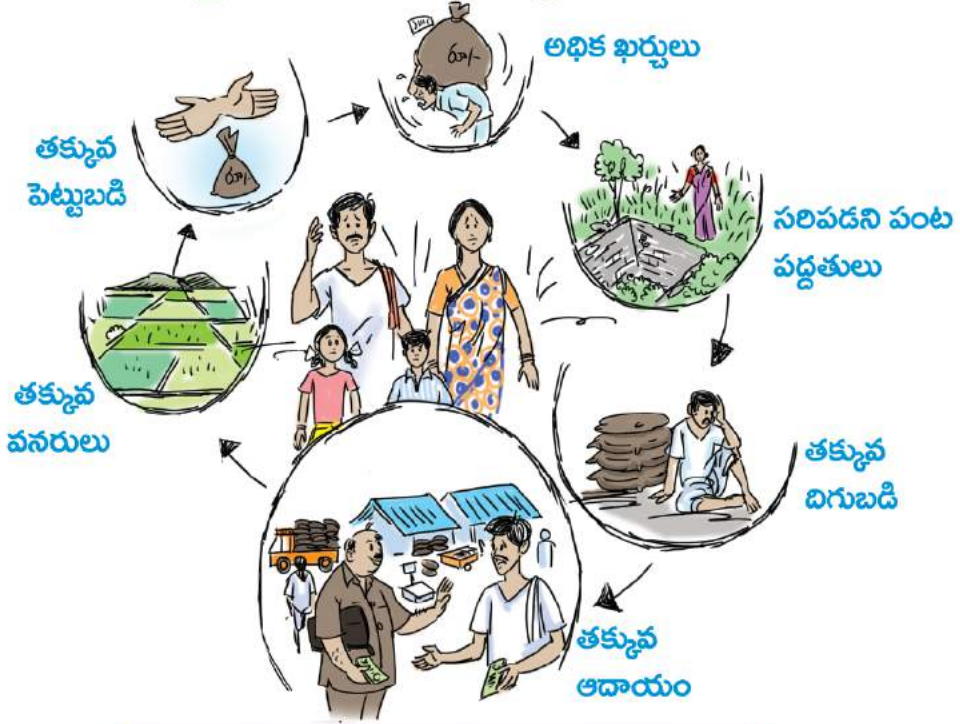
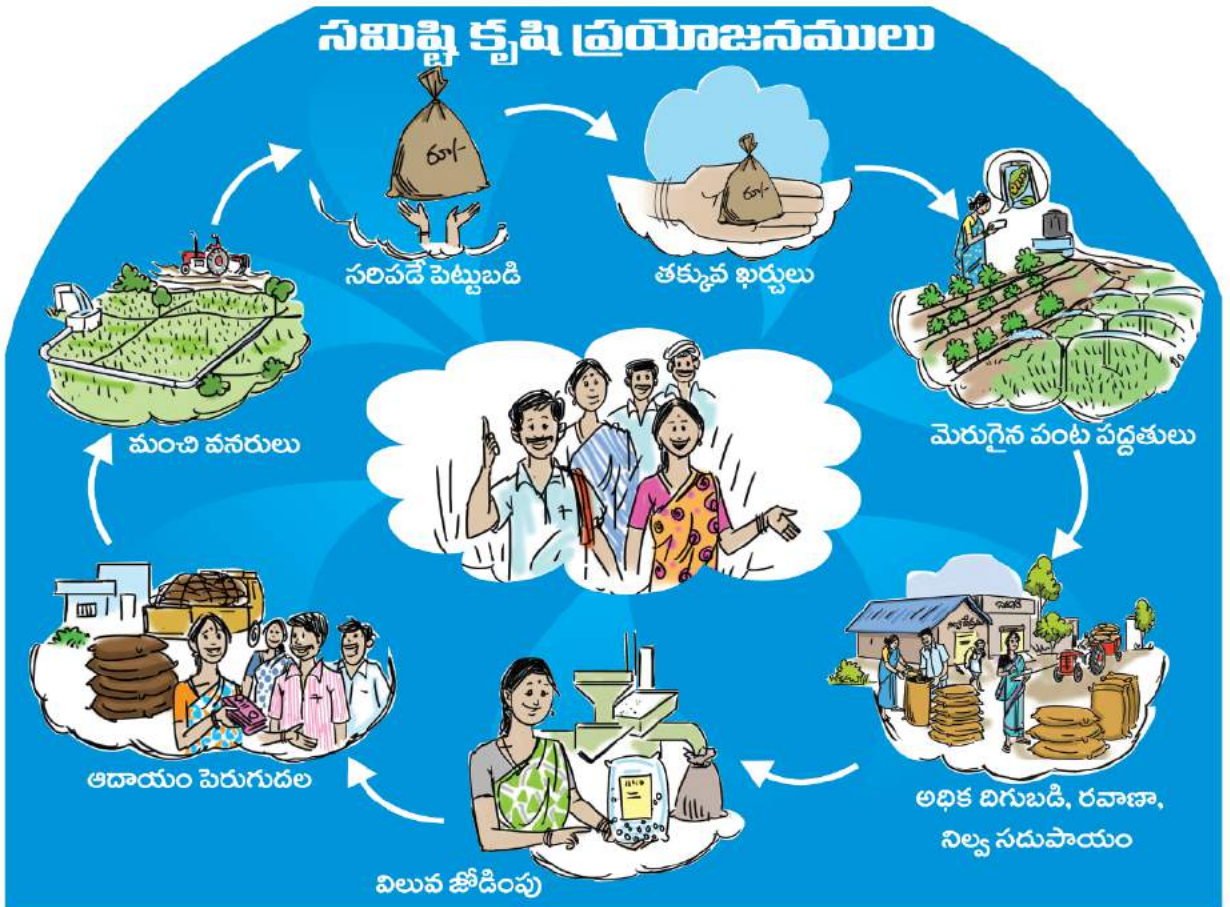

వ్యక్తిగతంగా ఇబ్బందులు మరియు సమిష్టి కృషి ప్రయోజనములు

వ్యక్తిగతంగా ఇబ్బందులు

సమిష్టి కృషి ప్రయోజనములు

apmas

Implemented by

కలిసికట్టుగా చేయగల

కార్యక్రమములు

apmas

implemented by
giz

వ్యాపార సంస్థ

ఉత్పత్తికి ముందు, ఉత్పత్తి సమయములో మరియు ఉత్పత్తి తరువాత అవసరములకు సంబంధించిన కార్యక్రమములలో నిమగ్నమై ఉండును

స్వతంత్ర మరియు స్వయం ప్రతిపత్తి గల సంస్థ

రైతులు స్వంతముగా ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రైవేటు వ్యాపార సంస్థ

చట్టబద్ధమైన సంస్థ

నిజ్జంది మరియు పద్ధతులు కలిగిన రిజిస్టరైన సంస్థ

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ ముఖ్య లక్షణములు

సభ్యుల యజమాన్యముతో నడిచే సంస్థ

సభ్యులే యజమానులు మరియు నియంత్రణదారులు

సభ్యుల నుండి మూలధనము సేకరించే సంస్థ

సభ్యులు మూలధనమును సమకూర్చుతారు

స్వయం పరిపాలనతో నడిచే సంస్థ

సభ్యుల నుండి, సభ్యులచే ఎన్నుకొనబడిన పాలక వర్గము, సభ్యులకు జవాబుదారీగా పరిపాలన చేస్తారు

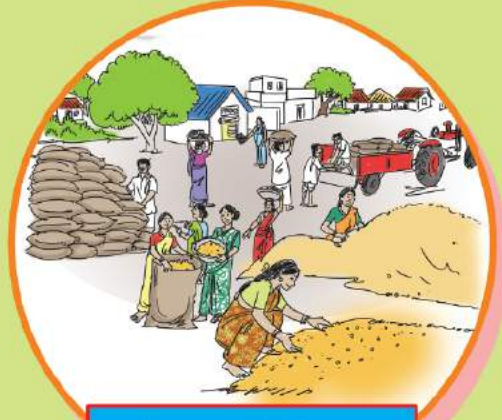

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో నియంత్రణ

ఒక సభ్యునికి ఒక ఓటు

స్వయం సహాయం

స్వయం బాధ్యత

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి

సహకార విలువలు

న్యాయమైన పద్ధతి

సమానత్వం

సంఘీభావం

సహకార సూత్రములు

స్వచ్ఛంద సభ్యత్వము

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో సభ్యులచే నియంత్రణ

సభ్యుల ఆర్థిక భాగస్వామ్యం

స్వయం ప్రతిపత్తి, మరియు స్వతంత్రత

సహకార విద్య, శిక్షణ మరియు సమాచారం

సహకార సంఘముల మధ్య సహకారము

సామాజిక సృష్టా

పరస్పర సహాయ సూత్రములు

1

స్వచ్ఛంద సభ్యత్వం

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ సేవలు లేదా సౌకర్యములను వినియోగించుకొనే లేదా పాల్గొనే వీలు కలిగి సభ్యత్వ భాద్యతలను వహించడానికి అంగీకరించిన అర్హులైన వారందరికీ స్వచ్ఛందముగా సభ్యత్వం అందుబాటులో ఉండవలెను.

2

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో సభ్యులచే నియంత్రణ

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలు సభ్యులచే నియంత్రించబడే ప్రజాస్వామ్య సంస్థలు. సభ్యులు ఓటింగ్ లో మరియు నిర్ణయములు చేయుటలో చురుకుగా పాల్గొంటారు. ప్రాథమిక సంస్థలో వాటా ధనముకు సంబంధం లేకుండా ప్రతి సభ్యునికీ ఒకే ఓటు (ఒక సభ్యులు, ఒక ఓటు) కలిగి వుంటాడు.

3

ఎన్నికైన బోర్డుచే పరిపాలన

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ, ఎన్నికైన సభ్యులు ధైర్యంగా గల బోర్డుచే పరిపాలింపబడును. ఈ బోర్డ్ సభ్యులకు జవాబుదారీ వహించును.

4

పరిమితమైన లాభము

సభ్యులకు వాటా ధనము పై పరిమితమైన వడ్డీని (ఆర్టికల్స్ లో పేర్కొనబడిన గరిష్ట లాభాంశం) లభించును.

5

సభ్యుల ఆర్థిక భాగస్వామ్యం

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ కార్యక్రమాలు వలన లభించిన లాభమును దిగువ పేర్కొన్న ప్రకారం న్యాయమైన తరహాలో పంచబడును. 1) ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ వ్యాపార అభివృద్ధికి, 2) ఉమ్మడి సదుపాయముల కల్పనకు, 3) వ్యాపార కార్యక్రమములలో పాల్గొన్న నిష్పత్తిలో సభ్యులకు పంచడానికి వినియోగించబడును.

6

విద్య, శిక్షణ మరియు సమాచారం

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీ తన సభ్యులకు, సిబ్బందికి మరియు ఇతరులకు పరస్పర సహాయక సూత్రములు మరియు పరస్పర సహాయ పద్ధతులపై విద్య అందించడానికి నిబంధన రూపొందించ బడవలెను.

7

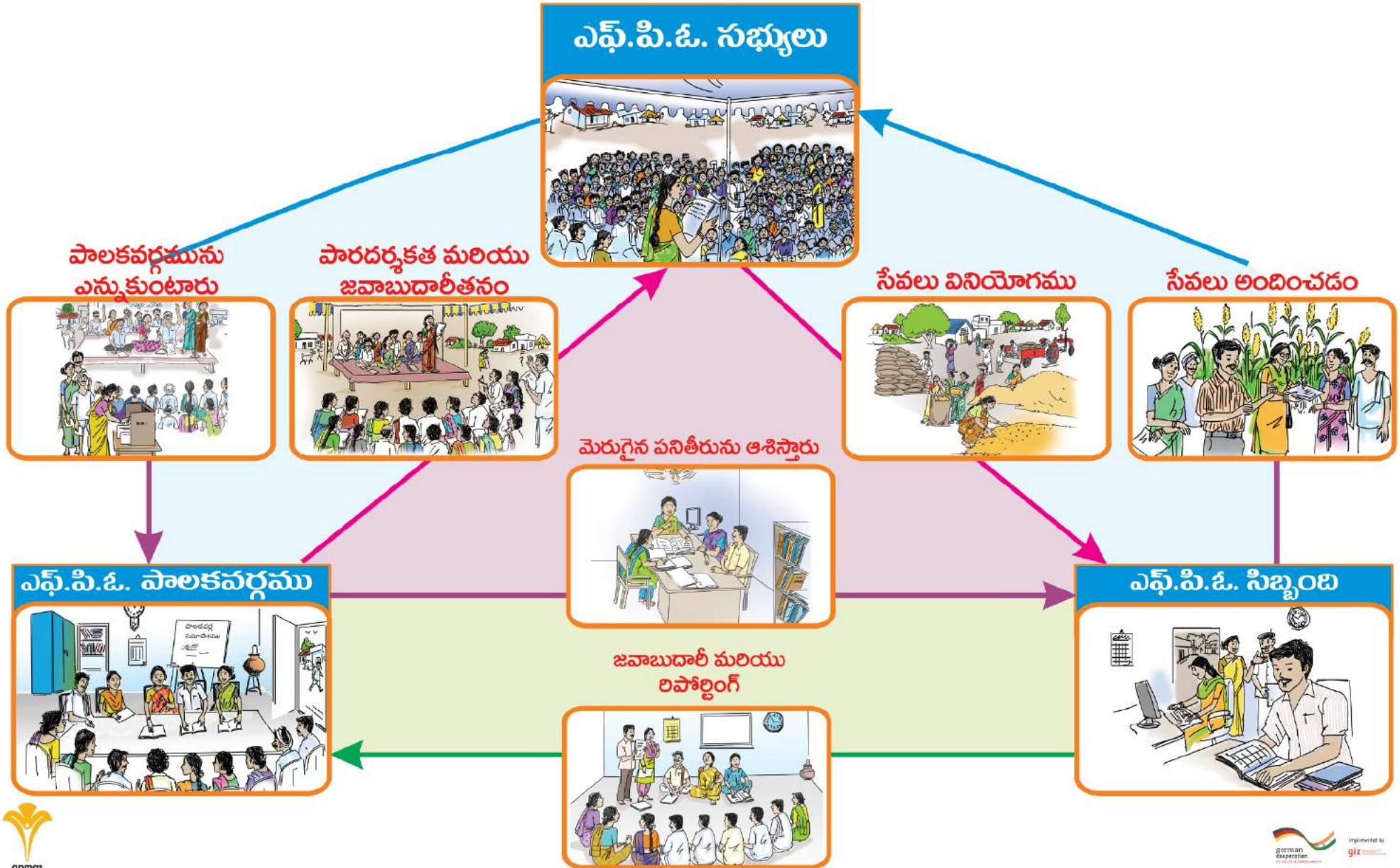
ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీల మధ్య సహకారం

ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలు స్థానికముగా, జాతీయ, అంతర్జాతీయముగా చురుకుగా ఇతర ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలతో (మరియు అటువంటి సూత్రములు పాటించే ఇతర సంస్థలతో) సహకరించుకుంటూ సభ్యుల మరియు సమాజము అవసరములను తీర్చవలెను.

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ నిర్వహణ విధానము

పాలకవర్గ సభ్యుల విధులు, బాధ్యతలు

పరిపాలనాపరమైన బాధ్యతలు

- ▶ సభ్యత్వం ఇచ్చుట మరియు సభ్యత్వము రద్దు
- ▶ పాలకవర్గ సభ్యుల ఎన్నిక మరియు తొలగింపు
- ▶ విధానములు రూపొందించుట
- ▶ ఉపకమిటీల ఏర్పాటు
- ▶ సిబ్బంది నియామకము మరియు పనితీరు పర్యవేక్షణ
- ▶ సేవల ఏర్పాటు
- ▶ సంస్థ ప్రగతి సమీక్ష
- ▶ ప్రణాళికల తయారీ, అమలుతీరు సమీక్ష
- ▶ ఇతర సమాఖ్యలు, సంస్థలలో సభ్యత్వము షాండ్లము మరియు విరమణ

ఆర్థికపరమైన బాధ్యతలు

- ▶ నిధుల సమీకరణ
- ▶ నిధుల వినియోగము
- ▶ నిధుల, ఆస్తుల పరిరక్షణ
- ▶ బ్యాంకు ఖాతా నిర్వహణ
- ▶ లెక్కల నిర్వహణ
- ▶ మిగులు నిర్వహణ
- ▶ టోటు నిర్వహణ

చట్టపరమైన బాధ్యతలు

- ▶ ఎన్నికల నిర్వహణ
- ▶ లెక్కల ఆడిట్
- ▶ రిజిస్ట్రారుకు దస్తావేజులను పంపుట
- ▶ నిబంధనావళికి సవరణలు
- ▶ పాలకవర్గ మరియు మహాసభ సమావేశముల నిర్వహణ

ముఖ్య కార్య నిర్వహణధాకారి/ మేనేజర్ విధులు

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ పాలకవర్గమునకు

జవాబుదారిగా, బాధ్యతగా ఉంటారు

- ❖ లక్ష్యాలు, వ్యూహాలు, ప్రణాళికలు మరియు విధానముల రూపొందించుటకు పాలకవర్గమునకు సహకరించుట
- ❖ పాలకవర్గము ఆదేశానుసారం పాలకవర్గ సమావేశములు, మహాసభ సమావేశము, పుస్తక నిర్వహణ, ఆడిట్, రిజిస్ట్రారుకు దస్తావేజులు సమర్పణ వంటి చట్టపరమైన భాద్యతలను సకాలములో నిర్వహించుట
- ❖ పాలకవర్గము మరియు బయటి ప్రోత్సాహక సంస్థలకు అవసరమైన నివేదికలను అందించటము
- ❖ ఎఫ్.పి.ఓ.రోజువారీ కార్యకలాపాలను నిర్వహించటము.

పాలకవర్గము ఆదేశానుసారము సభ్యులకు సేవలు అందించుట

- ❖ ఎఫ్.పి.ఓ వ్యాపారమునకు సభ్యుల ప్రయోజనము అవకాశములను గుర్తించడము, వ్యాపార అభివృద్ధి ప్రణాళికను తయారు చేయడం మరియు అమలు పరచటము
- ❖ పాలకవర్గము ఆదేశానుసారం సభ్యులకు వివిధ సేవలు అందించడం.
- ❖ సభ్యులకు శిక్షణలు, సమాచారము అందించటము మరియు అవగాహన కల్పించటము
- ❖ ఆర్థిక మరియు సాంకేతిక వనరులను ఎఫ్.పి.ఓకు సమీకరించటము
- ❖ ఎఫ్.పి.ఓ.కు అవసరమైన వివిధ మౌలిక సదుపాయములను పొందటము లేదా ఏర్పాటు చేయటము

సంస్థ నిర్వహణకు తగిన పద్ధతులను ఏర్పాటు చేయటము మరియు సాటించేటట్లు చూడటము

- ❖ సక్రమమైన పుస్తకముల నిర్వహణ, వార్షిక లెక్కలను, మరియు ఆడిట్ చేయించుట, ఆడిట్ చేయబడిన లెక్కలను పాలకవర్గమునకు, మహాసభకు సమర్పించటము
- ❖ పాలకవర్గ ఆదేశానుసారం సిబ్బందిని నియమించుట మరియు పనితీరును పర్యవేక్షించుట.
- ❖ పుస్తకముల నిర్వహణ, అకౌంటింగు, పర్యవేక్షణ మరియు నివేదికల తయారీ, ఉత్పత్తి, మార్కెటింగు, పరిపాలన, సిబ్బంది మొదలగు పద్ధతులను ఏర్పాటు చేసి, అమలు పరచుట
- ❖ ప్రోత్సాహక సంస్థలతో సత్సంబంధములను కలిగి వుండటము, సహకరించటము.

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ అవలంబించవలసిన ఉత్తమ పరిపాలనా పద్ధతులు

సంస్థ ఉద్దేశములపై దృష్టి పెట్టాలి

- సంస్థ లక్ష్యాలు, వ్యూహాలను రూపొందించుట
- సభ్యుల అవసరములను గుర్తించుట
- ఎఫ్.పి.ఓ లాభదాయకతను, సుస్థిరతను సాధించుట

పాలకవర్గ-మహాసభ సమావేశముల నిర్వహణ

- క్రమం తప్పకుండా సమావేశము నిర్వహించుట
- సభ్యులు చురుకైన భాగస్వామ్యముగా వుండుట
- సమావేశములలో తీసుకొన్న నిర్ణయములను అమలు చేయుట

నిర్ణయాల విధానము

- తగిన సమయములో నిర్ణయములు చేయుట
- నిర్ణయాలలో భాగస్వామ్యము కలిగి వుండుట
- అంతర్గత నియంత్రణలు రూపొందించుట

పద్ధతులు కి విధానము

- ప్రతిభావంతమైన పద్ధతులను, విధానములను కలిగి వుండుట

నివేదికల తయారీ

- పారదర్శకతను పాటించుట
- జవాబుదారీగా ఉండుట

ఆడిట్

- క్రమము తప్పక ఆడిట్ నిర్వహణ
- ఆడిటర్ సలహాలను పాటించుట

చట్టపరమైన బాధ్యతలు

- ఎఫ్.పి.ఓ రిజిస్టరు కాబడిన చట్టము ప్రకారము, వ్యాపారపరముగా, చేపట్టిన కార్యక్రమముల పరముగా కావలసిన లైసెన్సులు, పనిముట్లు కలిగివుండుట
- సకాలములో అన్ని బాధ్యతలను పూర్తి చేయుట

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ పర్యవేక్షణ సూచికలు

#	సూచికలు	వివరములు	సమయం			
I వ్యాపారం						
1		విఖరలాభం	అమ్మి ఖర్చులు, టాక్సులు, వడ్డీలు మరియు తరుగుదల తీసివేసిన తరువాత మిగిలిన లాభం	3 నెలలకు ఒకసారి		
2		వ్యాపారములో చలామణి అగు ధనము	ఎఫ్.పి.ఓ అమ్మకములు లేదా సేవల విలువ	3 నెలలకు ఒకసారి		
3		ఒక సభ్యుని వ్యాపారములో చలామణి అగు ధనము	వ్యాపారములో చలామణి అయిన ధనమును మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యచే భాగించాలి	3 నెలలకు ఒకసారి		
4		సంస్థ నిధి	సంస్థ అవసరముల కొరకు ఏర్పాటు చేసిన ధనము	3 నెలలకు ఒకసారి		
5		ఆర్థిక స్వయం సమృద్ధి	ఖర్చులకు సరిపడ ఆదాయమును సంస్థ సంపాదించటము	3 నెలలకు ఒకసారి		
6		సభ్యులకు అందించిన సేవలు	ఎఫ్.పి.ఓ సేవలు పొందిన సభ్యుల నిష్పత్తి	3 నెలలకు ఒకసారి		
II పాల్గొనటము						
1		పాలకవర్గ సభ్యులు	పాలకవర్గ సమావేశములో చురుకుగా పాల్గొను సభ్యులు శాతము	3 నెలలకు ఒకసారి		
2		మహాసభ సభ్యులు	మహాసభ సమావేశములకు హాజరు అయిన మహాసభ సభ్యుల శాతము	సంవత్సరమునకు ఒకసారి		
3		చురుకైన సభ్యులు	మొత్తము సభ్యులలో చురుకైన సభ్యుల శాతము	6 నెలలకు ఒకసారి		
III చట్టపరమైన బాధ్యతలు						
1		పాలకవర్గ సమావేశంలో నిర్ణయాలు	పాలకవర్గ సమావేశములలో తీసుకున్న నిర్ణయాలలో అమలు అయిన నిర్ణయముల శాతము	3 నెలలకు ఒకసారి		
2		మహాసభ సమావేశములలో నిర్ణయములు	మహాసభ సమావేశములలో తీసుకున్న నిర్ణయాలలో అమలు అయిన నిర్ణయముల శాతం	సంవత్సరమునకు ఒకసారి		
3		ఆడిట్‌ల సలహాలు	ఆడిటరు ఇచ్చిన సలహాలపై చేపట్టిన చర్యల శాతం	6 నెలలకు ఒకసారి		
4		చట్టపరమైన	మొత్తం చట్టపరమైన బాధ్యతలలో సమయానుసారం పాటించిన వాటి శాతం	6 నెలలకు ఒకసారి		
5		పాలకవర్గ సమావేశములు	జరగవలసిన పాలకవర్గ సమావేశములలో, జరిగిన పాలకవర్గ సమావేశముల శాతము	3 నెలలకు ఒకసారి		

ఉత్తమ రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ లక్షణములు

సభ్యుల
అవసరములకు
అనుగుణముగా
నాణ్యమైన సేవలు
సభ్యుల చురుకైన
భాగస్వామ్యం

సహకార విలువలు &
సూత్రములు పాటించుట
సహకార విలువలు
సహకార సూత్రములు

నాయకత్వం &
సహకార ధర్మకత్వము

పటిష్ఠమైన
అంతర్గత
పద్ధతులు

లాభదాయకమైన,
సాధ్యమైన
వ్యాపార
కార్యక్రమాలు

అత్యంత
ప్రభావవంతమైన
పరిపాలన

మార్కెట్, ఫైనాన్స్
మరియు సాంకేతిక
అనుసంధానములు

సమర్థవంతమైన
నిర్వహణ

రైతు ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలకు చట్టపరమైన నిబంధనల క్యాలెండర్

#	నిబంధనలు	వివరములు	ఏప్రిల్	మే	జూన్	జూలై	ఆగస్టు	సెప్టెంబర్	అక్టోబర్	నవంబర్	డిసెంబర్	జనవరి	ఫిబ్రవరి	మార్చి
1	బోర్డు సమావేశములు 	కనీసం సంవత్సరములో 4 మార్లు (మూడు నెలలకు (ఒకసారి)												
2	శాసనాత్మక ఆడిట్ 	ప్రతీ ఆర్థిక సంవత్సరము ముగిసిన తరువాత												
3	ప్రత్యేక ఆడిట్ 	రిజిస్ట్రారు కోరినప్పుడు												
4	వార్షిక మహాసభ 	ప్రతీ ఆర్థిక సంవత్సరము ముగిసిన తరువాత, సంవత్సరమునకు ఒకసారి												
5	బోర్డు సభ్యుల ఎన్నిక 	ప్రతీ సంవత్సరము 1/3 వంతుమంది ప్రతినిధులు మారాలి												
6	ప్రతీ సంవత్సరం కంపెనీ రిజిస్ట్రారు వారికి దస్తావేజుల పంపుట 	వార్షిక మహాసభ ముగిసిన 30 రోజుల లోగా												

**రైతు ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలకు
చట్టపరమైన నిబంధనల క్యాలెండర్**

#	నిబంధనలు	వివరములు	ఏప్రిల్	మే	జూన్	జులై	ఆగస్టు	సెప్టెంబర్	అక్టోబర్	నవంబర్	డిసెంబర్	జనవరి	ఫిబ్రవరి	మార్చి
7	సాధారణ రిజర్వు నిధుల ఏర్పాటు 	సంవత్సరమునకు ఒకసారి												
8	ఆడిటరు నియామకము 	మహాసభచే నియామకము												
9	జి.ఎస్.టి రిటర్న్స్ దాఖలు 	12 సార్లు (నెలకు ఒకసారి)												
10	అసాధారణ సమావేశము (ఇ.జి.యం) 	ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు												
11	చట్టపరమైన రిజిస్టర్ల నిర్వహణ 	ఎల్లప్పుడూ												

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలకు వర్తించే చట్టపరమైన లైసెన్సులు, పర్మిట్లు

#	వ్యాపారము	కార్యక్రమములు	అవసరమైన లైసెన్సులు/ పర్మిట్లు	జారీచేసేవారు
1	ఉత్పత్తి అవసరముల సరఫరా 	విత్తనం	విత్తన ఉత్పత్తి మరియు అమ్మకము లైసెన్సు విత్తన ధృవీకరణ సర్టిఫికేట్	వ్యవసాయ విభాగం, రాష్ట్ర విత్తన ధృవీకరణ సంస్థ
		ఎరువులు, పురుగు మందులు	ఎరువులు, పురుగు మందుల డీలర్షిప్	వ్యవసాయ విభాగం
		దుకాణము	దుకాణము మరియు సముదాయముల లైసెన్స్	దుకాణములు మరియు సదుపాయముల చట్టం, కార్మిక విభాగం
2	కొనుగోలు, నిల్వ మరియు అమ్మకం 	కొనుగోలు	వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెట్ కమిటీ (ఎ.పి.ఎం.సి) లైసెన్స్	వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డు, వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ విభాగం
		నాణ్యత	వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెట్ కమిటీ (ఎ.జి.యం.ఎ.ఆర్.కె) సర్టిఫికేట్	డెరెక్టరేట్ ఆఫ్ మార్కెటింగు మరియు తనిఖీ, వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వశాఖ, భారత ప్రభుత్వము
		నిల్వ	గోదాముల అనుమతులు, ఆహార ధాన్యముల లైసెన్స్	గోదాముల అభివృద్ధి మరియు నియంత్రణ అధికారి, రాష్ట్ర గోదాముల కార్పొరేషన్ పౌర సరఫరాల కార్పొరేషన్
		అమ్మకము	తూనికలు మరియు కొలతలు	పౌరసరఫరాల కార్పొరేషన్, లీగల్ మెట్రాలజీ డిపార్ట్మెంట్
3	సంసాధన (ప్రాసెసింగ్) 	రూపము మార్చిన ఆహారము	ఆహార భద్రత మరియు స్టాండర్డ్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఎఫ్.ఎస్.ఎస్.ఎ.ఐ) సర్టిఫికేషన్	ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వశాఖ, భారత ప్రభుత్వం
		కాలుష్య పరిశ్రమ, ఫ్యాక్టరీ, సూక్ష్మ మరియు చిన్న మధ్య తరహా వ్యాపారం (ఎం.ఎన్.ఎం.ఐ)	కాలుష్య నియంత్రణ, ప్లాంట్ లైసెన్స్, ఎం.ఎస్.ఎం.ఐ సర్టిఫికేట్	పరిశ్రమల విభాగం (జిల్లా మేనేజర్, జిల్లా పరిశ్రమల సెంటరు), కాలుష్య నియంత్రణ
			నీటి అనుమతి	గ్రామ పంచాయతీ మరియు మునిసిపాలిటీ
			విద్యుత్ విభాగం	విద్యుత్ విభాగం
			అగ్నిమాపక కేంద్రం అనుమతి	అగ్నిమాపక కేంద్రం
4	వ్యాపారం/సేవలు 	పన్ను సేవల, వినియోగంపై పన్ను	పన్ను మరియు సేవల పన్ను (జి.ఎస్.టి)	పరోక్ష వన్నుల మరియు కస్టమ్స్ సెంట్రల్ బోర్డు, ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ, భారత ప్రభుత్వము
		ఆదాయపు పన్ను	శాశ్వత భాతా సంఖ్య (పాన్ నెంబరు), పన్ను మినహాయింపు మరియు వసూల భాతా సంఖ్య (టాన్ నెంబరు)	ఆదాయపు పన్ను శాఖ
5	ఉత్పత్తి 	సేంద్రియ ఉత్పత్తులు	భాగస్వామ్య హామీ పద్ధతి (పి.డి.ఎస్) మూడవ సంస్థ ధృవీకరణ పత్రము	వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖనే అధికారము ఇవ్వబడిన సంస్థలు

